

## **TEXT SAMPLE - Call Reference: PageBreaker-WP3-2026-01**

### **VÁLKA S MLOKY by Karel Čapek [Czech original, 1936]**

---

#### **PART A [from BOOK 1, Chapter 3]**

Před tou skleněnou tabulkou se jednoho žhoucího dne zastavil pán v bílé námořnické čapce a utíral si modrým kapesníkem mohutný zával šíje. Zatraceně vznešený dům, myslel si a poněkud nejistě zatáhl za mosazný knoflík zvonku.

Ve dveřích se objevil vrátný Povondra, změřil očima tlustého pána od bot až po zlaté prýmký čepice a řekl rezervovaně: "Prosím?"

"Tož, chlapče," hlaholil pán, "bydlí tady nějaké pan Bondy?"

"Přejete si?" ptal se mrazivě pan Povondra.

"Řekněte mu, že by s ním chcel mluvit Captain van Toch ze Surabaja. Ja," vzpomněl si, "tady je kartička." A podal panu Povondrovi vizitku, na níž byla vyražena kotva a tištěno jméno:

#### **CAPTAIN J. VAN TOCH**

##### **E. I. & P. L. Co S. Kandong Bandoeng**

##### **Surabaya Naval Club**

Pan Povondra naklonil hlavu a váhal. Mám mu říci, že pan Bondy není doma? Nebo že lituju, ale pan Bondy má zrovna důležitou konferenci? Jsou návštěvy, které je třeba ohlásit, a jiné, jež správný portýr vyřizuje sám. Pan Povondra cítil trapné selhání instinktu, jímž se v takových případech řídil, ten tlustý pán jaksi nezapadal do obvyklých tříd neohlášených návštěv, nezdál se být ani obchodním zástupcem, ani funkcionářem dobročinného spolku. Zatím kapitán van Toch funí a utírá si kapesníkem pleš, přitom tak bezelstně mrká bledě modrýma očima – Pan Povondra se náhle rozhodl vzít na sebe celou odpovědnost. "Račte dál," řekl, "já vás u pana rady ohlásím."

Captain J. van Toch si utírá modrým kapesníkem čelo a dívá se po předsíni. Sakra, má to ten Gustl zařízeno, vždyť je to jako saloon na těch shipech, co plujou z Rotterdam do Batavia. Hrůzu peněz to muselo stát. A takové to byl pihaté židáček, diví se kapitán.

Zatím G. H. Bondy prohlíží ve své pracovně zamyšleně vizitku kapitánovu. "Co tu chce?" ptá se podezíravě.

"Nevím prosím," mumlá uctivě pan Povondra.

Pan Bondy ještě pořád drží v ruce tu vizitku. Vyražená lodní kotva. Captain J. van Toch, Surabaya – kde vlastně je Surabaja? Není to někde na Jávě? Na pana Bondyho to zadýchlo dálkou. Kandong Bandoeng, to zní jako úder gongu. Surabaja. A zrovna dnes je takový tropický den. Surabaja. "Tak ho sem přiveďte," káže pan Bondy.

Ve dveřích stojí mohutný muž v kapitánské čepici a salutuje. G. H. Bondy mu jde v ústrety. "Very glad to meet you, Captain. Please, come in."

"Nazdar, nazdárek, pane Bondy," provolává radostně Captain.

"Vy jste Čech?" diví se pan Bondy.

"Ja, Čech. Dyť my se známe, pane Bondy. Z Jevíčka. Krupař Vantoch, do you remember?"

"Pravda, pravda," raduje se hlučně G. H. Bondy, ale přitom pociťuje cosi jako zklamání.

"Krupař Vantoch, na rynku, že? Ani jste se nezměnil, pane Vantochu! Pořád ten starý! Tak co, jak vám jde krupařství?"

"Thanks," děl kapitán zdvořile. "Tatík už dávno šel, jak se to řekne –"

"Zemřel? Ale ale! Pravda, vy musíte být jeho syn..." Oči pana Bondyho ožily náhlou vzpomínkou. "Člověče drahá, nejste vy ten Vantoch, co se se mnou v Jevíčku prával, když jsme byli kluci?"

"Ja, to budu já, pane Bondy," souhlasil kapitán vážně. "Však mě proto dali z domu do Moravsky Ostravy."

"Často jsme se prali. Ale vy jste býval silnější než já," uznával pan Bondy sportovně.

"Ja, to jsem byl. Tož vy jste býval takové slabé židáček, pane Bondy. A moc jste dostával na prdel. Moc."

"Dostával, to je pravda," rozpomínal se G. H. Bondy pohnutě. "A posad'te se, krajane! To jste hodný, že jste si na mne vzpomněl! Kde jste se tu vzal?" Kapitán van Toch se důstojně usadil do koženého křesla a čepici položil na zem.

"Já tu беру svy prázdniny, pane Bondy. Tož tak, že. That's so."

"Pamatujete se," nořil se do vzpomínek pan Bondy, "jak jste za mnou křičel: Žide, žide, čert si pro tě přijde – ?"

"Ja," děl kapitán a zatroubil dojatě do modrého kapesníku. "Ach ja. To byly krásny časy, chlapče. Tož co je to platny, utíká to. Ted' jsme obá stary lidi a oba Captains."

"Pravda, vy jste kapitán," připomněl si pan Bondy. "Kdo by si to byl pomyslel! Captain of Long Distances – říká se to tak, že?"

"Yah, sir. A highseaeer. East India and Pacific Lines, sir."

"Krásné povolání," vzdychl pan Bondy. "Hned bych s vámi měnil, kapitáne. Musíte mi o sobě vypravovat."

"Tož to ja," ožil kapitán. "Já bych vám chcel něco vypravovat, pane Bondy. Moc zajímavá věc, mládenče." Kapitán van Toch se neklidně rozhlížel.

## **PART B [from BOOK 1, Chapter 3]**

"No, s tema štírama. Jak se to řekne, lizards."

"Ještěrky?"

"Ja, sakra, ještěrkove. Takovy ještěrkove jsou tam, pane Bondy."

"Kde?"

"Na jednom takovym ostrově. To já nemůžu jmenovat, chlapče. To je moc veliké secret, worth of millions." Kapitán van Toch si utřel kapesníkem čelo. "Tak sakra, kde je to pivo?"

"Hned přijde, kapitáne."

"Ja. Tož dobrá. Abyste věděl, pane Bondy, to jsou moc mily a hodny zvířata, ty ještěrkove. Já je znám, chlapče." Kapitán plácl prudce do stolu. "A že by to byli čerti, to je lež. A damned lie, sir. To spíš vy jste čert a já jsem čert, já, Captain van Toch, pane. To mně můžete věřit." G. H. Bondy se lekl. Delirium, řekl si. Kde je ten zatracený Povondra? "Ono jich tam je několik tisíc, tech ještěrků, ale oni je moc žrali ty – sakra, ty, jak se jim tady říká, sharks."

"Žraloci?"

"Ja, žraloci. Proto jsou ty ještěrkove tak vzácny, pane, a jenom na tom jednom místě, v tom zálivu, co já nemožu jmenovat."

"To tedy ty ještěrky žijí v moři?"

"Ja, v moři. Jenom v noci lezou na břeh, ale za chvíli zase musijou do vody."

"A jak vypadají?" (Pan Bondy se snažil získat čas, než se vrátí ten zatracený Povondra.)

"No, velky by byly jako tuleně, ale když ťapkají po zadních tlapičkách, tak jsou tak vysoký," ukazoval kapitán. "Že by byly hezky, to nejsou. Oni nemají na sobě žádné ty šlupky."

"Šupiny?"

"Ja, šlupiny. Dočista jsou holy, pane Bondy, jako nějaké žaby nebo takové ty salamanders. A ty jejich přední tlapičky, to ti je jako pracičky od děcek, ale prsty mají jenom čtyři. Tož takovy ubožáčkove," dodával kapitán soucitně. "Ale moc chytrý a milý zvířata, pane Bondy." Kapitán se svezl na bobek a jal se v této pozici kolébavě přešlapovat. "Takhle oni tapkají, ty ještěrkove."

Kapitán se namáhal uvést své mohutné tělo v dřepu do vlnivého pohybu, přitom držel ruce před sebou jako panáčkující a prosící pes a upíral na pana Bondyho pomněnkové oči, které se zdály žadonit o sympatii. G. H. Bondy byl tím prudce dojat a jaksi lidsky zahanben. Ke všemu se objevil ve dveřích tichý pan Povondra se džbánem piva a zvedl pohoršeně obočí, pohlížeje na nedůstojné počínání kapitánovo. "Dejte sem to pivo a jděte pryč," vyhrkl pan Bondy honem. Kapitán se zvedl a supěl.

"Tož takovy to jsou zvířátka, pane Bondy."

## **PART C [from BOOK 1, Chapter 3]**

"Tak vidíš, chlapče," děl kapitán potěšeně. "Přes den jsem si to rozložil ve svy hlavě. Já budu ty ještěrky – ochočit, ne? ja, ochočit a cvičit, a oni mně budou nosit ty pearl-shells. Tam jich musí být hrůza, těch škeblí v tom Devil Bay. Tak jsem tam ten večer šel znovu, ale o něco dřív. Když začne zapadat slunce, tak ty ještěrkove vystrkují z vody svy papule, tuhle, tamhle, až jich je plno. Já sedím na břehu a dělám ts-ts-ts. Najednou koukám, žralok, jen jeho ploutev mu kouká z vody. Pak to tak ve vodě zaplácalo, a jeden ještěrka byl pryč. Já jsem těch žraloků napočítal dvanáct, jak se při tom západu slunce táhli do toho Devil Bay. Pane Bondy, ty potvory mně za jeden večer sežraly přes dvacet mých ještěrků," vyhrkl kapitán a zuřivě se vysmrkal. "Ja, přes dvacet! To dá rozum, takové nahé ještěrka s těma tlapičkama se jim neubrání. Člověk by byl brečel, když na to koukal. To bys musel vidět, chlapče..."

Kapitán se zamyslel. "Já mám totiž moc rád zvířata, člověče," řekl konečně a zvedl blankytné oči ke G. H. Bondymu. "Já nevím, jak vy se na to koukáte, Captain Bondy –"

Pan Bondy pokývl na znamení souhlasu.

"Tož to je dobře," potěšil se kapitán van Toch. "Oni jsou moc hodný a moudrý, ty tapa-boys, když jim člověk něco povídá, tak dávají pozor, jako když poslouchá pes svyho pána. A nejvíc ty jejich dětinsky ručičky – víš, chlapče, já jsem stary chlap a rodinu žádnou nemám... Ja, stary člověk je tuze sám," bručel kapitán přemáhaje své pohnutí. "Hrozně milý jsou ty ještěrkove, co je to platný. Jen kdyby ty žraloci je tak nežrali! Když jsem po nich, jako po těch sharks, házel kamínkama, tak oni taky začali házet, ty tapa-boys. Ty tomu nebudeš věřit, pane Bondy. Tož pravda, daleko nedohodili, protože mají ručičky tuze krátký. Ale divný je to, člověče. Když jste tak šikovný, hoši, povídám, tak zkuste tady tím mym nožem otevřít nějakou tu škeblu. A položím ten nůž na zem. Oni se chvíli ostýchali, a pak jeden to zkusí a strká špičku nože mezi ty škvořáčky. To musíš páčit, povídám, páčit, see? takhle tím nožem zakroutit, a je to. A on to pořád prubuje, chudáček, až to ruplo a ta škebla se otevřela. Tak vidíš, povídám. Vždyť ono to není tak těžký. Když to dovede takové

pohan Batak nebo Singhales, tak aby to neuměl tapa-boy, no ne? – Já těm ještěrkům přece nebudu povídat, pane Bondy, že je to báječné marvel a div, když takovy zvíře tohle dokáže. Ale teď to možu říct, já byl – já byl – no, dočista thunderstruck."

"Jako u vidění," napověděl pan Bondy.

"Ja, richtik. Jako u vidění. Tož to mně tak vrtalo hlavou, že jsem tam s tou mou lodí zůstal ležet ještě jeden den. A večer zas do toho Devil Bay a zas jsem se koukal, jak ty sharks žerou ty my ještěrky. Tu noc jsem přísahal, chlapče, že to tak nenechám. Taky jim jsem dal svy čestny slovo, pane Bondy. Tapa-boys, Captain J. van Toch vám tady pod tema strašnejma hvězdama slibuje, že vám pomože."

## **PART D [from BOOK 1, Chapter 4]**

A já jsem zatím dělal na těch lizards svy observations a experiments, – tož počkat, já o tom mám takovou lodní knihu, do který jsem to každé den psal."

"To nic není," bručel kapitán. "Já najdu nějaké jiné den. Třeba dvacátýho června, ne? – Lizards stavěli dál ten – ten – jak se řekne jetty?"

"Hráz, ne?"

"Ja, hráz. Takové dam. Teda stavěli dál ten nové hráz na severozápadním konci Devil Bay. – Člověče," vysvětloval, "to ti bylo báječný dílo. Hotové breakwater... Oni si sami vymysleli, že tam udělají takové ten dam, ale já tě řeknu, že by žádné úředník nebo inženýr od Waterstaat v Amsterdam neudělal lepší plán na takové podvodní hráz... Už dovedou odvalovat kameny heverama," četl dále. "Albertovi – to byl jeden tapa-boy – to rozmačkalo dva prsty. – Dvacátýho prvního: Dajak sežral Alberta! Ale bylo mu po něm špatně. Patnáct kapek opia. Slíbil, že už to neudělá. Pršelo celé den. – Třicátýho června: Lizards stavěli ten hráz. Toby nechce dělat... – Třetího července: Sergeant dostal nůž... – Sedmyho července: Sergeant zabil tym nožem jeden cuttle-fish... – Desátýho července: Sergeant zabil tym nožem jeden veliké jelly-fish – to je taková potvora jako sulc, a pálí jako kopřiva. Šeredny zvíře to je. – A teď pozor, pane Bondy... Sergeant zabil tym nožem malyho žraloka. Váha sedumdesát liber. Tak tady to je, pane Bondy," prohlásil kapitán J. van Toch slavnostně. "Tady to stojí černý na bílým."